

~ KAKO SE NIKAL UČILO ~

ENCI BENCI

*Enci benci na kamenci,
tri su brata u kredenci.
Prvi viče DU-DU,
ima ženu ludu.
Skuhala je popare
da se djeca opare.*

*Kuha baba puru,
zove barba Juru,
Barba Jure Jakova,
Jakov zove svakoga!*

-Dico moja, gledon kako ste lipo obučeni i spleteni, a mi smo ol vaših godišć imali tašelone gaće. A ušenok, da te Buog oslobodi! Nisi hi se nikako mogo deliberat. Pujali smo jedon drugoga na suncu, a i večer uz lampjun.

„Svi mi pujojte, svi mi pujojte!“

*-Ni bilo vodie, a fameje s puno dicie...
-Ako jedon don mater ide u nikoga na gustirnu ukalat vodie, dobro je, ali čo sutra?
-Nismo imali ni letrike, ni majice, ni patike...*

*Puše bura iza kuće,
tieško dici bez obuće!*

-Ko ti je zno za patike? Ma, ni mudanot ni bilo do rukie.

Kal bi mater oprola onie ča su bile na ditetu, a ne bidu se uspiale osušit, dite ti don ne bi ni išlo u skulu...

- Zašto ti Josipe jučer nisi bio u školi?

- Ma, uputi san se jo pul skule, ali kal san duošo do vaše kuće...dolo mi se pogledot...a na sušilu visidu vaše mudonte. Računo san da niećete duoć u skulu, po san se vroti doma.

- Nismo ni šakoću imali! Nikor ni imo šakoću!
Somo bilježnicu pol ruku i pul skule... I to bos!
Bosi smo hodili u skulu! I po zimi i po ledu...

*Puše bura iza kuće,
tieško dici bez obuće!*

- Nismo imali ni dugaških goč. Somo krotke, do kolin, zimi i liti.
A postolih nimo, hulahopih nimo...

*Puše bura iza kuće,
Tieško dici bez obuće!*

- A ni svak imo ni vune za uplest kalcete.
Vajalo je imat uovce.

- Da bi zarodi za kilo vune, otac je vajalo da rodi cili don.

- A kal bimo i duošli nikako do kalceti, nikima bi se pol kolina sve bilo popriščilo, po hi je vajalo zavrćot.

*Puše bura iza kuće,
Tieško dici bez obuće!*

-Meni je prvie postole napravi Piengle, kal san se pričiesti. Njih san nosi za u crikvu, a u skulu je vajalo i daje hodit buos ili u oponcima.

*PLESKA, PLESKA

*Pleska, pleska, tata gre,
nosi molen postole
i tičicu bez noge
i kosića vranca,
da po polju tanca.*

*Pleska, pleska, tata gre,
nosi molen postole
i crvene papuče,
da po kući skakuće.*

*Tanculi, tanculi, moj Martin,
jabuke su po šoldin,
a naranče po dinor,
da je Martin gospodor!*

*Skoči Martin u žardin,
polomio ružmarin,
ružmarin se zeleni,
mali Martin veseli!*

- Nos je bilo četiri brata i sestra, po smo postole imali za nojstarijega, a uon hi je dovo nami kal mu otisnidu.

Puše bura iza kuće,

Tieško dici bez obuće

- Nismo imali ni škufije ko vi danas, a ni lumbrele. Dica su, grmilo, lampalo, hodila nanoge u skulu.

- Mi smo veće ol ure hodili do skule, 6 kilometrih, i tako nose. Sata nismo imali i nismo znali koja je ura. Kal vidiš di je sunce, olprilike krieneš, po kal duojdeš.

- Putien bimo se, ko dica, znali i zaigrat, po nismo znali ni jesmo zakasnili. Srića da su nan meštrovica bile dobre, po bidu nan oprostile.

* JA SAM MALA RUŽA

*Ja sam mala ruža,
mamina sam kći,
u našem mjestu
poznaju me svi.*

*Kad u školu idem,
svašta vidim tad,
vidim kuće, polja,
na vrh brijega grad.*

*Al je meni draža,
od svih kuca tih,
ona mala kuća
gdje si majko ti.*

*Gdje je moja seka,
do nje otac naš,
a maloga bracu
zibam sada baš.*

- Imali smo jednu dobru meštrovicu Kovačiku...

- Ajme, a smo zakasnili?

- Djeco moja, jeste li se uzimili?
Dođite, dođite bliže peći.

*PAČJA ŠKOLA

*Jeste ličili djeco?
Vjerujte bez šale,
otvara se škola
za pačice male.*

*Učio ih, učio,
od srijede do petka,
al se nisu makli
dalje od početka.*

*Svi pačići došli,
kao đaci stoje,
stari patak stavio
naočale svoje.*

*Ništa više ne nauči
pačurlija ta
nego što je prije znala:
Pa, pa, pa!*

- Mariendu nismo nosili. Ko će ti je dat, ol čega?

- Izutra bimo pomuzli kozu i popili malo mlika pri skule.

Dicie puno, mlika malo...

- A za kozuon je vajalo puoć, pri ili posli skule, kako je kuo mogo...

- I baraškode smo činili...

- Na Dubrovi je jedon čovik imo mlekinju. Mi bimo mu, ko dica, kal je zrilo i kal ni, pobroli smokve. Njemu to dodijolo, po jedon put napiso na stablo:
„Ne diraj, otrovano!“
Jo i prijatej nabroli mlekinj i ti put, koliko smo muogli. Če nojvažnije, nojpri smo hi doli kozi. Tili smo vidit hoće na njuon olgovorit...

Kal smo vidili da je ona dobro i da je navimola, najili se i mi sa nin će ostalo...
A onda smo na drugu stronu napisali:
„Otrov ne djeluje!“

*ANJULI BANJULI

<i>Anjuli banjuli</i>	<i>kvanti šoldi</i>	<i>tre lemone</i>	<i>šiguli biguli</i>
<i>kontrabanjuli</i>	<i>vento tre</i>	<i>tre naranče</i>	<i>škampa fuora via!</i>
<i>di kolori</i>	<i>fiorentin</i>	<i>špor portare</i>	
<i>di lore</i>	<i>gvardelin</i>	<i>špicjarija</i>	

- U skulu smo nosili jednu bilježnicu i to je bilo dosta za polugodišće.
Kal bi se bilježnica popunila, izbrisalo bi se i opet pisalo.

- Gumicu nismo imali, po smo brisali sa malo pupe ol kruha, ako je bilo...

- Doma nan ni imo kuo pomoć jer su roditelji bili puni posla, a većina ni znala ni čitat ni pisat, po smo se morali somi snalazit.

* POBILI SE FRATRI

*Jedan, dva i tri,
pobili se fratri,
na crkvena vrata.
Jedan drugog tuče
i za bradu vuče.*

*Jedan drugom viče:
„Pomozi mi striče!“
„Kako ću ti pomoći,
kad i mene tuku
i za bradu vuku.“*

- U prvien razredu smo do polugodišća crtali kuose crte, a ol polugodišća drete.
Tako smo trenirali ruku.

- Ko ti je držo olovku pri skule! Ni bilo finece,
po smo znali i probit bilježnicu.
A vite koliko ste vi danas pametniji... Ča vi
sve učite i znote!

- Ma nemuoj mi ništa govorit! Zablenu san se kal san ću unuka, a bi je tek u prvien
razredu, kako ponovjo:“ Kocka-kvadar-valjak-...“
Judi moji! A mi smo se svo godišće borili sa crtima! Prvie dvi bidu još i bile
koliko-toliko drete, a onie daje, ko da hi je bura obolila.

- A kal smo počeli učiti slova...

*Golub guče gu-gu.
Gojko je dao gol.*

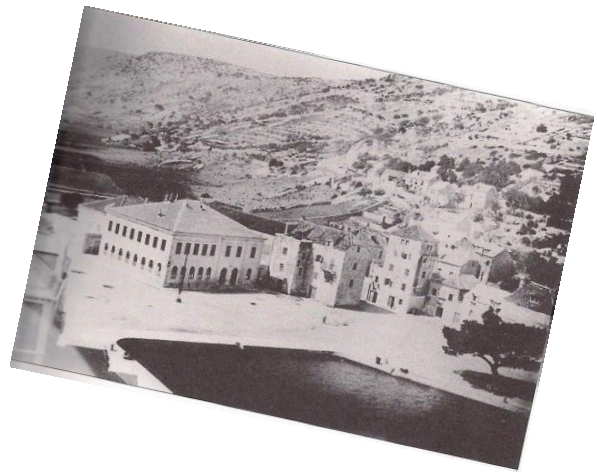
*Pećar Ćiro grad peći.
Marica mu nosi u ćupu mlijeko.*

* PETICE

*Iz škole kući Ana hita
Za njom juri i Melita.
Razlog za žurbu svima je znan,
Tri petice u isti dan!*

- Onda ni bilo ni igrališta ni dvorane za gimnastiku. Na puortu je bi veli buor,
po smo mi dica trkali ol skule do bora, ol bora do skule... I to ti je bila gimnastika!

* NA MUORU JABUK

Ovi govori: Na muoru jabuk.

Ovi govori: Homoća kupit!

Ovi govori: Kal nimomo piniez.

Ovi govori: Imo u matere pol posteju!

A vi govori: Jo san mami mili, drogi,

Jo ću mami ošpijat,

Meni će mama sisu dat!

Ćurlin, ćurlin, ćurlin!

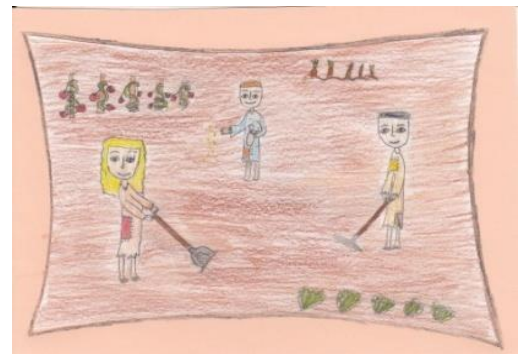

- I u ono doba, ko i danas, dica su činila prestave. Odlučilo se parićat Crvenkapicu...

- Mâ, i jo ću glumit!
- Ajme, lipo! A ča ćeš govorit?
- Ma nieću govorit, nego ću somo zavijat ko vuuuk, iza pozuornice.
- Čo! E kal je tako, nieš ni puoć!
Ako nieš zavijat na pozuornici, nieš ni iza pozuornice!

- U skulu se hodilo koliko je kuo mogo. Tieško se živilo, po su niki prikinuli skulu da bidu muogli pomoć roditeljima prihronit fameju. Muški su čuvali uovce, dovali ruku u gori ili kolo japjenic, a ženske su njin nosile spizu.

* OVČICE MALE

*Ovčice male,
po polju su pasle,
cvijeće su brale,*

*Bogu su dale,
Bog im je reko:
Jednu ruku skrij!*

- Niki meštri bili su strogi.
Ako je kuo učini čo ča ne vajo, vajalo je da
kleči na soli ili frmentunu, a mogo je dobit i
palicon.

*MOJA MEŠTROVICA

*Moja meštrovica je
uvik imala
našminkono justa.
I trajnu.*

*Nosila je veštit
na kocke
vele, crvene.
I buoršu, lakironu, sjajnu.*

*Lipa je bila,
ma, nison je volila
kad bi u razred
palicu donila.*

- Jedna je molo bila zla u skuli, po je
meštrovica poslala doma, da dovede mater.
Molo se vrotila bez matere i rekla meštrovici:

„ Rekla van je moja mater da je ni doma.“

- Ocjena iz vladanja bila je vrlo stvar. Ali mi smo bili vragometni, po smo znali
svašta skrojiti.

- Kal san se pričesti, kupila mi mater
marinierski veštiti. Dola mi je da ga ubučen posli
i za u skulu. Ali jedon moli u skuli stavi katron
na moju katridu, a jo se ne obado. I kako san
sedi, stepli se katron i raskrovi meni po veštiti!
Da sposin veštiti, provo san ga oprat benzinon...
i tek onda učini posol!

- I jo san dobro zapontila svoju prvu pričest.

Onda nismo imali svi iste bile vešte, ko vi danas, nego se svak snalazi kako je
mogo i zno.

Moja mater ni muogla kupit novu veštu, po je vajalo obuć jednu ča non je poslala
rodica iz Amerike.

Sve bi bilo dobro da vešta ni bila ruožasta i da meni
ni vajalo stot u prvien riedu...

I tako, jo san van siguro prvo i zojno koju se
pričiestila u ruožaston vešti.

Don danas moje prijatejice znodu pitat jedna drugu:

Je se spominješ kako je na pričesti Marija bila u
ruožaston vešti, u prvien riedu?

*VOZILA SE BARKA

*Vozila se barka,
na svetoga Marka,
puna nakrcana
svile i bumbaka*

*Svilu ćemo prodati,
bumbak ćemo otkati,
malon Mari suknjicu,
da pokrije guzicu.*

- U ono doba dohodili paketi sa nošenon robon iz Amerik i onda to prodovali.

Otac mi je ti kupit jaketu i za nju mu je vajalo izdilot četiri grezo praga.

Cili sritan reko mi je: „Evo sinko, obuc je kad ideš u crikvu!“

A ti don dažilo, ko iz kabla. Nasupola se jaketa. I čo sal?

Išo jo u Franie Peka osušit jaketu. Stavi je priko bačve, blizu peći.

Ali kad je uon otvori vrotu ol peći, rasplamso se ogonj i čapo jaketu!

Ostali rukovi i škina, a pridnjice ninder!

Odni jo jadan jaketu doma i ostavi je u konobi da je ne vididu mater i otac.

Čin me vidila, mater me pitala: „A di ti je jaketa? Dones je, sinko, osušit.“

Jo san na to somo reko: „Ni potriba, mâ, osušena je!“

*Puše bura iza kuće,
teško dici bez obuće!*

- Moja Lena, od ovoga tvojega maloga nikad ništa!

- Nemuojte tako šjor Jure. Ne gledojte ga sada.

Još je sirovo dite. Čekojte da se učini u čovika!

IMOJTE PACIJENCE!

DOJTE NAN RUKU!

I MI ĆEMO POSTAT JUDI!

SVE PTIČICE IZ GORE

Sve ptičice iz gore
Spustile se na more.

Samo jedna ostala
Koja mi je pivala.

Koja mi je pivala
O nesritnoj ljubavi.

Zbogom ostaj mila ti
Moramo se rasti.

Nosit ću te u srcu
Bili cvite ubrani.

*Sjećanja iz starih školskih klupa (prema usmenom kazivanju starijih)
zapisali, ilustrirali i na sceni probudili:*

Stipe Bauk

Angela Galinović

Rania Bratić

Nika Ivić

Eva Capković

Lara Kaštelan

Pjero Dragičević

Marin Martinić

Roza Dragičević

Nino Martinić

Kristijan Drpić

Lena Radić

Franko Eterović

Vedran Radić

Matea Eterović

Andi Rajčević

Nikolina Eterović

Rozarija Špacal

Sara Eterović

Zoran Vrandečić

„Ne da mlado da se staro zaboravi!!“

*IV. r. OŠ Pučišća
učiteljica Željka Martinić*

lipanj 2018.g.